

Nedeľa 22. týždňa v Cezročnom období (cyklus B)

Rozjímanie na nedeľu 22.
týždňa v Cezročnom období
(cyklus B). Navrhované témy
sú: milovať Boha srdcom a
skutkami; formovať svoju
citlivosť; mať bohatý vnútorný
svet.

01.09.2024

MOJŽIŠOV ZÁKON predpisoval sériu
obradov, ktoré vyjadrovali morálnu
čistotu, s akou sa malo pristupovať k

Bohu. Neskôr ich tradícia rozšírila aj na ďalšie oblasti, aby sa všetkým činom dala náboženská hodnota. Napríklad pred jedlom si Židia mnohokrát umývali ruky a to isté robili s pohármi, nádobami a džbánmi. Týmto spôsobom vonkajšia čistota symbolizovala a vyjadrovala vnútornú čistotu. V čase Krista však na niektorých miestach legalizmus rituálnych pravidiel prehlušil skutočný význam uctievania Boha. Väčší význam sa pripisoval vonkajším gestám než vnútornému postoju. A keď pri jednej príležitosti niektorí farizeji kritizovali Ježišových učeníkov za to, že jedli bez umytia rúk, Pán využil príležitosť, aby hovoril o skutočnej čistote (porov. Mk 7, 1-23).

„Dobre o vás, pokrytcoch, prorokoval Izaiáš, ako je napísané: *Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa*“ (Mk 7, 6). Kristus varuje pred nedostatočnou koherenciou

niektorých farizejov, ktorí sa viac starajú o udržanie zdanlivého vzhľadu ako o rozvoj citového sveta, ktorý sa teší z konania dobra. Hoci horlivo zachovávajú dobové zvyky, v skutočnosti to robia preto, aby si získali úctu druhých; to znamená, že umývajú vonkajšok vlastného pohára, ale zabúdajú čistiť vnútro, ktoré je predsa najdôležitejšie, pretože práve ono obsahuje nápoj. V osobe týchto farizejov je teda hlboké rozdelenie. Na jednej strane sa navonok správajú bez poškvvrny, majú hodnotný životný plán a žijú život, ktorý je teoreticky blízky Bohu; na druhej strane skrývajú pravý motív svojho konania, rozvíjajú pocity, ktoré ich vzdávajú od Boha, a živia túžby, ktoré nie sú v súlade s ich identitou.

Pán chce, aby sme ho milovali nielen svojimi skutkami, ale predovšetkým srdcom. Sme jednota. Nie je možné uskutočniť hodnotný životný projekt,

ak náš vnútorný svet, tvorený túžbami, snami a pocitmi, nie je s ním v súlade. Preto svätý Josemaría povedal, že tajomstvom vytrvalosti je láska^[1]. Ak je to hlavný motív, ktorý poháňa naše konanie, naučíme sa tešiť z blízkosti Boha, zo služby druhým, z plnenia prikázaní... Takto budú aj naše vlastné chyby príležitosťou na obrátenie a na posilnenie nášho vzťahu s Pánom. „Keď si verný, nakoniec zvíťazíš. — V tvojom živote, hoci prehráš nejaké bitky, nebudeš vedieť, čo je porážka. Neúspech neexistuje — skutočne — ak konáš so správnym úmyslom a s túžbou plniť Božiu vôľu. — A potom — či už s úspechom alebo neúspechom — zakaždým zvíťazíš, pretože si konal s láskou“^[2].

PODĽA ŽIDOVSKÝCH ZVYKOV sa niektoré jedlá nemohli jesť, pretože

boli nečisté. Pán však vyzval zástup,
aby sa pozreli do svojich srdc,
pretože práve tam sa kujú
náklonnosti a túžby, ktoré môžu viesť
k odvráteniu sa od Boha: „Čo z
človeka vychádza, to poškvrňuje
človeka. Lebo znútra, z ľudského
srdca, vychádzajú zlé myšlienky,
smilstvá, krádeže, vraždy,
cudzoložstvá, chamtivosť,
zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť,
závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť.
Všetky tieto zlá vychádzajú znútra a
poškvrňujú človeka“ (Mk 7, 20-23).

Ježiš teda potvrdzuje, že zlé skutky
predtým, ako sa dostanú navonok,
majú svoj pôvod vo vnútri každého
človeka. Preto je dôležité venovať
pozornosť svojej citlivosti – chápanej
ako súbor pocitov, túžob a
príťažlivosti –, aby sme boli blízko
Pánovi. Ignorovanie toho, čo teší
alebo zarmucuje srdce, bráni
sebapoznaniu a bráni nám
nasmerovať vzácnu energiu

vnútorného sveta k ideálom, ktoré inšpirujú existenciu. V rozhodnutiach, ktoré robíme každý deň, postupne rozvíjame svoju citlivosť. Ak sú v súlade s naším povolaním, môžeme prekročiť povrch samotného gesta a naučiť sa tešiť z času modlitby, dobre vykonanej práce alebo skutku služby. Na druhej strane, ak nás odvádzajú od Boha a nie sú v súlade s našou identitou, energia nášho vnútorného sveta sa uberá opačným smerom, ako chceme, t. j. posilňuje túžby a pocity, ktoré sú v rozpore s naším povolaním, a preto ovplyvnia aj naše budúce konanie. Ak napríklad klameme, aby sme pred skupinou priateľov vyzerali dobre, budeme mať väčšie nutkanie urobiť to, keď sa ocitneme v podobnej situácii.

V čase modlitby s Pánom a pri večernom spytovaní svedomia si môžeme znovu prečítať veci, ktoré sa dejú v našom každodennom živote.

Boh nám môže pomôcť odhaliť naše sny, naše trápenia a predovšetkým tie, ktorými sa snažíme uhasiť smäd po šťastí. Takto „uvidíme, že naše srdce nie je cestou, na ktorej sa všetko deje a my o tom nevieme. Nie. pozri: čo sa dnes stalo, čo ma prinútilo reagovať, čo ma zarmútilo, čo ma potešilo, čo bolo zlé, a ak som urobil niečo zlé, čo som urobil? Čo bolo zlé a či som urobil niečo zlé iným. Ide o to, aby som videl cestu pocitov, príťažlivosti v mojom srdci počas dňa“^[3]. Konkrétne pomenovanie vnútorných zážitkov, ktoré sa nám dejú, nám pomôže lepšie spoznať samých seba. Je to prvý krok k oslobodeniu srdca od všetkého, čo nás vzdďľuje od Boha.

SKUTOČNOSŤ, že zlé konanie pochádza z vnútra človeka, neznamená, že vonkajšie skutočnosti

nie sú dôležité. V skutočnosti môžu mať významný vplyv. Napríklad ak je náš každodenný život naplnený podnetnými pohľadmi a zvukmi a už len prítomnosť ticha nám spôsobuje nepríjemné pocity, pravdepodobne budeme mať problém vnímať Boží hlas v modlitbe, pretože je ako „šepot jemného vánku“ (1 Kr 19, 12).

Neustále uspokojovanie nárokov zmyslov vedie k tomu, že vonkajší svet preberá kontrolu nad naším vnútrom. To neznamená, že nám nevyhnutne navrhuje zlé veci, ale bráni nám zvyknúť si rozlišovať medzi vecami, ktoré nás približujú k Bohu, a tými, ktoré nás k nemu nepribližujú, pretože za zdanlivým dobrom ľahko nevidíme neporiadok, ktorý do sveta vniesol hriech. „Takto sme hypnotizovaní príťažlivosťou, ktorú v nás tieto veci vzbudzujú, krásne, ale iluzórne veci, ktoré nedokážu dodržať to, čo sľubujú, a tak v nás nakoniec zanechávajú pocit prázdnoty a smútku. Tento pocit

prázdnoty a smútku je znakom toho, že sme sa vydali na cestu, ktorá nebola správna, ktorá nás zaviedla na scestie“^[4].

Svätý Josemaría nás vyzval, aby sme mali vonkajší pohľad spojený s vnútorným svetom. „Načo sa obhliadať po vonkajšku, keď *svoj svet* nosíš v sebe?“^[5]. Bohaté vnútro, ktoré sa teší zo všetkého, čo súvisí s vlastným povolaním, pomáha prikladať vonkajším veciam správnu dôležitosť. Počúvanie piesne, sledovanie videa alebo počúvanie správ môže počkať, ak viem, že odkladanie tohto uspokojenia mi pomôže neskôr lepšie pracovať alebo sa modliť. A všetko, čo môže uškodiť duši, bude vnímané nielen ako zlé, ale aj ako škaredé, nepríjemné alebo neladiace. Samozrejme, môže to istým spôsobom priťahovať, ale bude ľahké túto príťažlivosť odmietnuť, ak nám to naozaj nevyhovuje, pretože to narúša harmóniu a krásu

vnútornej klímy. Žiadna ľudská bytosť nemala taký bohatý vnútorný svet ako Panna Mária. Ona nám bude schopná pomôcť prejsť srdcom vecí, ktoré sa nám dejú, a rozvinúť citlivosť, ktorá sa teší zo života spolu s jej Synom.

[1] Porov. Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 999.

[2] Svätý Josemaría, *Vyhŕňa*, bod 199.

[3] František, *Audiencia*, 5-X-2022.

[4] *Ibid.*

[5] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 184.

tyzdna-v-cezrocnom-obdobi-cyklus-b/
(25.08.2025)